Latvijas Kultūras akadēmijas

2018.-2020.gada absolventu (ikgadējā) aptauja

Aptauja īstenota 2020.gada oktobra/novembra ietvaros. Īstenota elektroniskā aptauja, izmantojot vietni *webresearch.* Jautājumu loks aptver tēmas: studiju novērtējums, nodarbinātība, sagatavotība darba tirgum.

Uzaicinājums dalībai aptaujā vairākkārtīgi tika izsūtīts uz pieejamajiem 2018.-2020.gada LKA absolventu (bakalauri un maģistri) e-pastiem. Kopumā šajā periodā absolvējušo skaits ir 344. Sasniegtā izlase ir 118 absolventi (*n=118*).

1.attēls. *Absolvētā programma.*

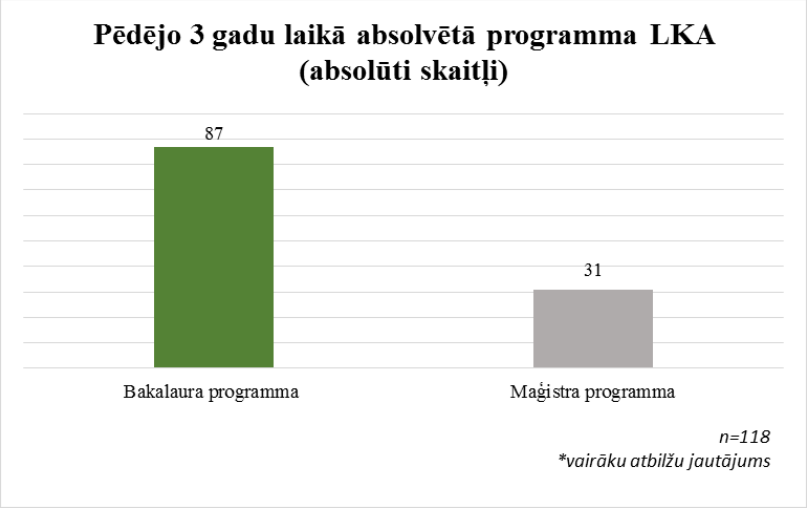

Visvairāk atbildēs pārstāvētās bakalaura (apakš)programmas ir *Kultūras teorija un menedžments, Radošās industrijas, Kultūras socioloģija un menedžments*. Vismazāk respondentu ir tie absolventi, kas LKA absolvējuši 2018.gadā. Vairāk nekā puse no absolventiem noradījuši, ka nav turpinājuši studijas maģistrantūrā. 17 norādījuši, ka turpināja studijas maģistrantūrā citā augstskolā, nevis LKA.

Visvairāk pārstāvētā maģistra apakšprogramma ir *Kultūras menedžments un radošās industrijas.* Vismazāk pārstāvēts 2020.gads.

1.tabula. *Pārstāvētās bakalaura (apakš)programmas.*

	Respondentu skaits	Absolventu skaits
Kultūras teorija un menedžments	14	45
Radošās industrijas	12	28
Kultūras socioloģija un menedžments	9	15
Audiovizuālā māksla	8	41
Starpkultūru sakari Latvija-Ziemeļvalstis	8	13
Audiovizuālā un skatuves māksla un producēšana	6	20
Starpkultūru sakari Latvija-Francija/ Beļģija	4	11
Dramatiskā teātra aktiera māksla/leļļu teātra māksla	4	13
Starpkultūru sakari Latvija-Spānija	3	8
Starpkultūru sakari Latvija-Lielbritānija	3	6
Drāmas un teksta studijas	3	8
Starpkultūru sakari Latvija-Dānija	2	9
Starpkultūru sakari Latvija-Vācija	2	7
Laikmetīgās dejas māksla	2	13

Atskaiti sagatavoja lekt., zin.asist. Agnese Pašāne

Starpkultūru sakari Latvija-Austrumāzija	2	7
Audiovizuālās un skatuves mākslas teorija	2	3
Filmu režija	1	2
Starpkultūru sakari Latvija-Turcija	1	5
Tradicionālā kultūra un latviešu folklora	1	2
Starpkultūru sakari Latvija-Vācija/Nīderlande	0	1
Starpkultūru sakari Latvija-Francija	0	5
KOPĀ	87	262

2.tabula. *Pārstāvētās maģistra (apakš)programmas.*

	Respondentu skaits	Absolventu skaits
Kultūras menedžments un radošās industrijas	17	32
Kultūras un starpkultūru studijas	5	13
Teātra māksla	5	14
Audiovizuālā un skatuves māksla	2	6
Audiovizuālā māksla: filmu režija un producēšana	1	10
Muzeju un kultūras mantojuma studijas	1	6
KOPĀ	31	81

No respondentiem lielākā daļa ir sievietes (98), vairums respondentu dzīvo Rīgā (92), lielākā daļa bija vecumā līdz 25 gadiem (65). Kopumā vairums respondentu ieļaujas vecuma grupā līdz 30 gadiem. 15 respondenti dzīvo kādā citā Latvijas pilsētā, 2 – pagastā, novadā. 7 respondenti norādījuši, ka dzīvo ārpus Latvijas.

2.attēls. *Absolvēšanas gads: bakalauri.*

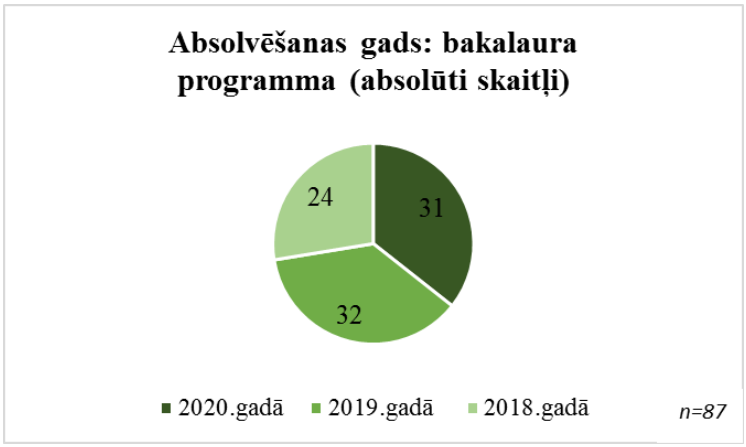

3.attēls. *Absolvēšanas gads: maģistri.*

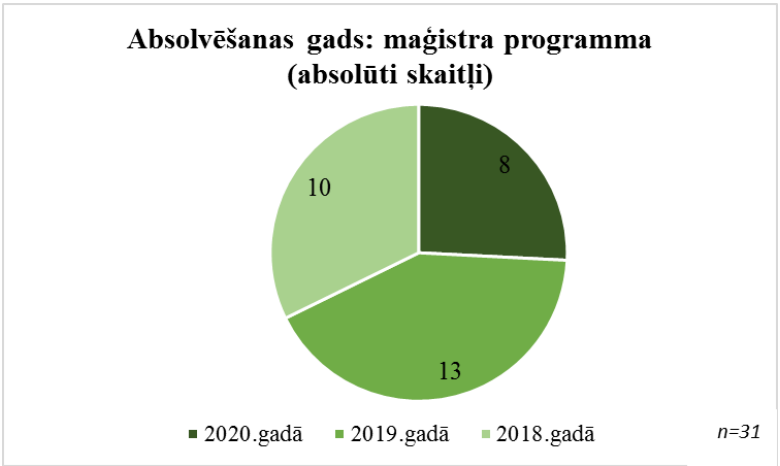

4.attēls. *Gaitas pēc bakalaura programmas absolvēšanas.*

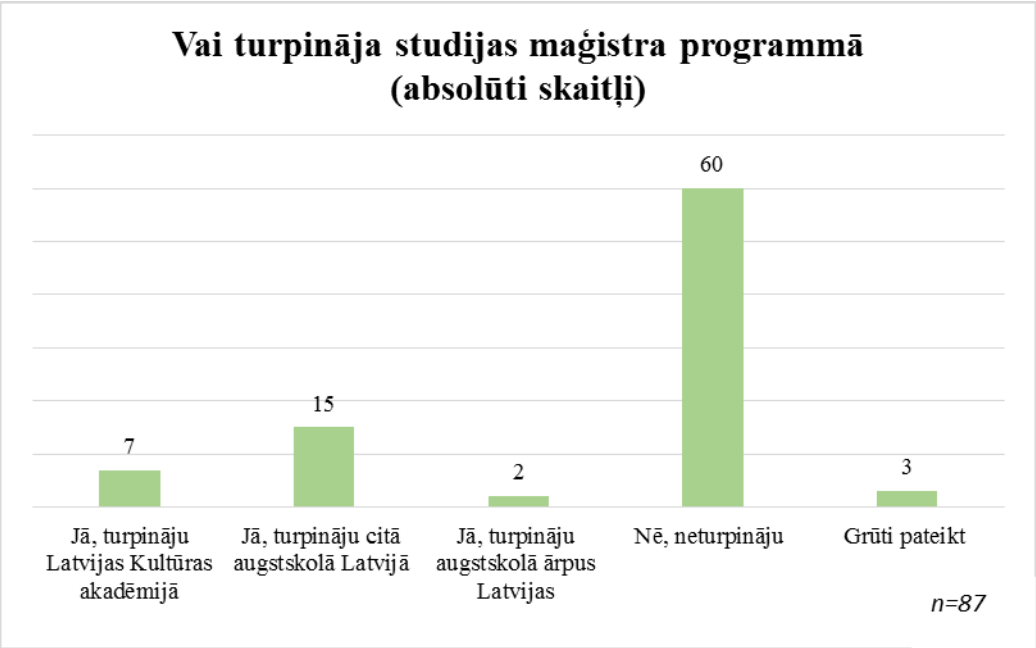

Jautājumi par studijām

Absolventiem tika lūgts arī novērtēt studiju laiku, studiju kvalitāti. Lielākā daļa kā maģistru, tā bakalauru drīzāk ieteiktu citiem (radiem, draugiem, paziņām) savu absolvēto (apakš)programmu. Atšķiras bakalaura un maģistra līmeņu absolventu viedoklis – bakalaura programmas absolventi augstāk vērtējuši kvalitāti absolvētajā (apakš)programmā, savukārt maģistra programmas absolventi augstāk novērtējuši kvalitāti LKA kopumā.

5.attēls. *Vai ieteiktu citiem apgūto bakalaura studiju (apakš)programmu.*

6.attēls. *Vai ieteiktu citiem apgūto maģistra studiju (apakš)programmu.*

7.attēls. *Kvalitātes novērtējums: bakalauri.*

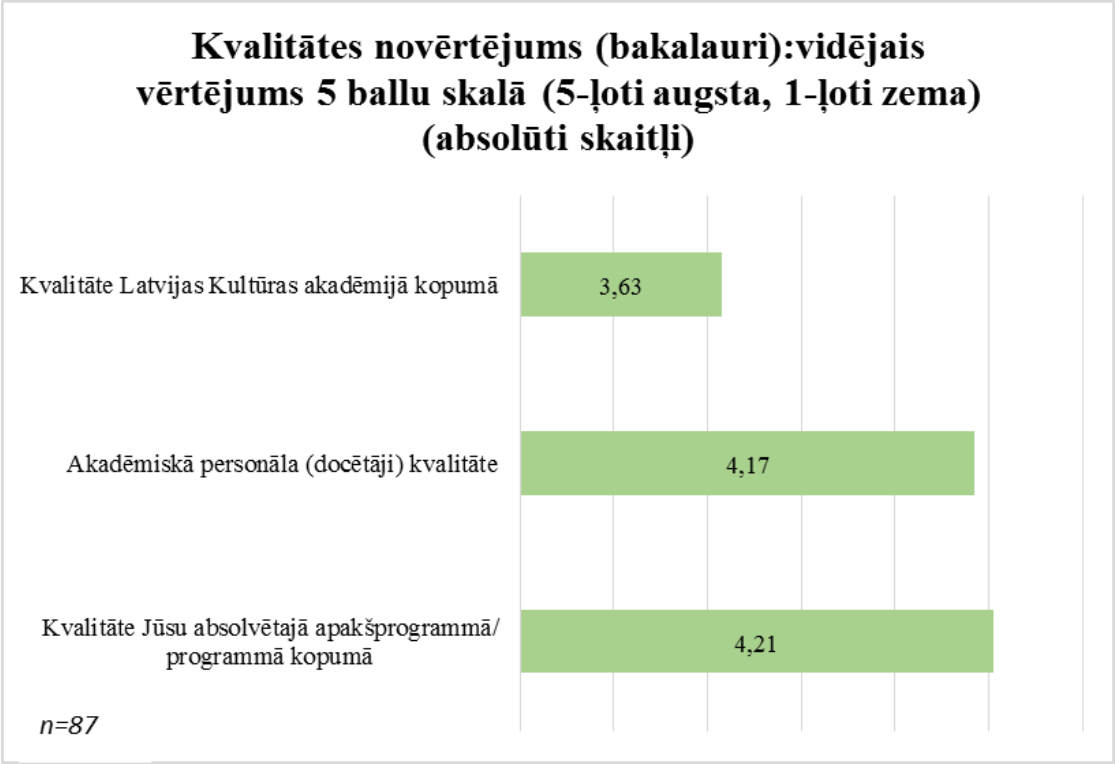

8.attēls. *Kvalitātes novērtējums: maģistri.*

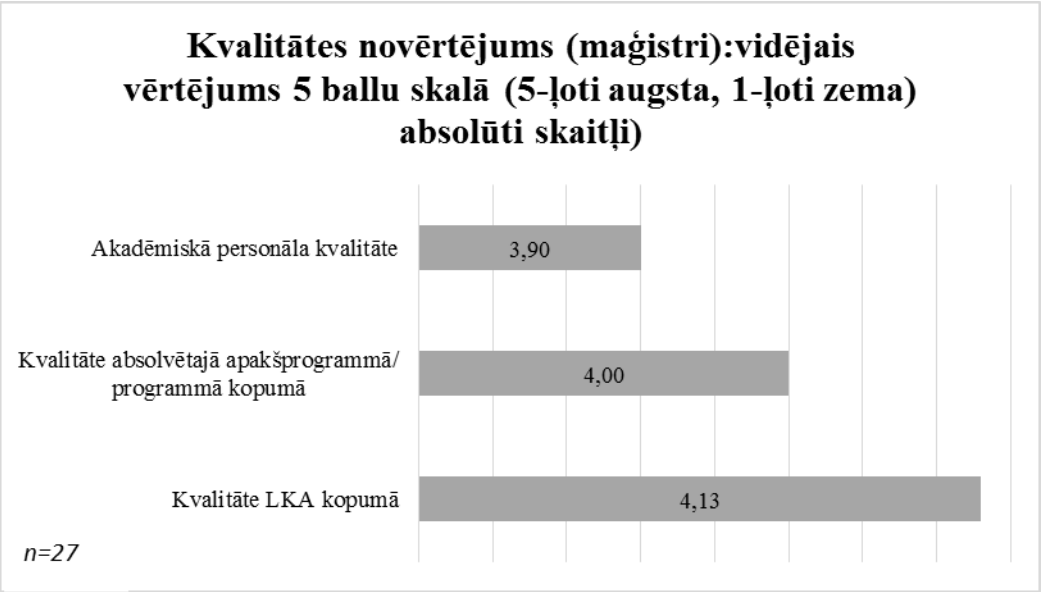

Maģistra studiju iespēju LKA novērtējums

Bakalaura programmas absolventiem tika jautāts viedoklis par maģistra studiju iespējām LKA. Visnegatīvāk novērtēta tika *piedāvāto apakšprogrammu dažādība* (9.attēls). Taču kopumā aspekti novērtēti diezgan pozitīvi. Tiem, kas norādīja, ka apakšprogrammu dažādība nav bijusi pietiekama, bija iespēja nosaukt, kādu apakšprogrammu viņi būtu gribējuši, lai LKA iekļauj savā piedāvājumā. Tika sniegtas šādas atbildes:

- *Kultūras organizāciju/iestāžu vadība.*
- *Projektu vadība."*
- *Kultūras socioloģija*
- *Padziļinātas kultūras teorijas studijas.*
- *Pati nevēlētos to studēt, bet iespaids, ka SKS katedras beidzējiem nav tieša piedāvājuma starpkultūru studijām maģistra līmenī.*
- *Piemēram, Starpkultūru nozarē vienīgā iespēja bija ar vācu valodas zināšanām, kas aprobežo iespējas citu Starpkultūru sakaru apakšprogrammu beidzējiem.*
- *Spēcīgāku kultūras teorijas programmu.*
- *Trūkst starpkultūru sakaru programmu turpinājums.*
- *Valodu studijas.*

9.attēls. *Maģistra studiju LKA iespēju novērtējums.*

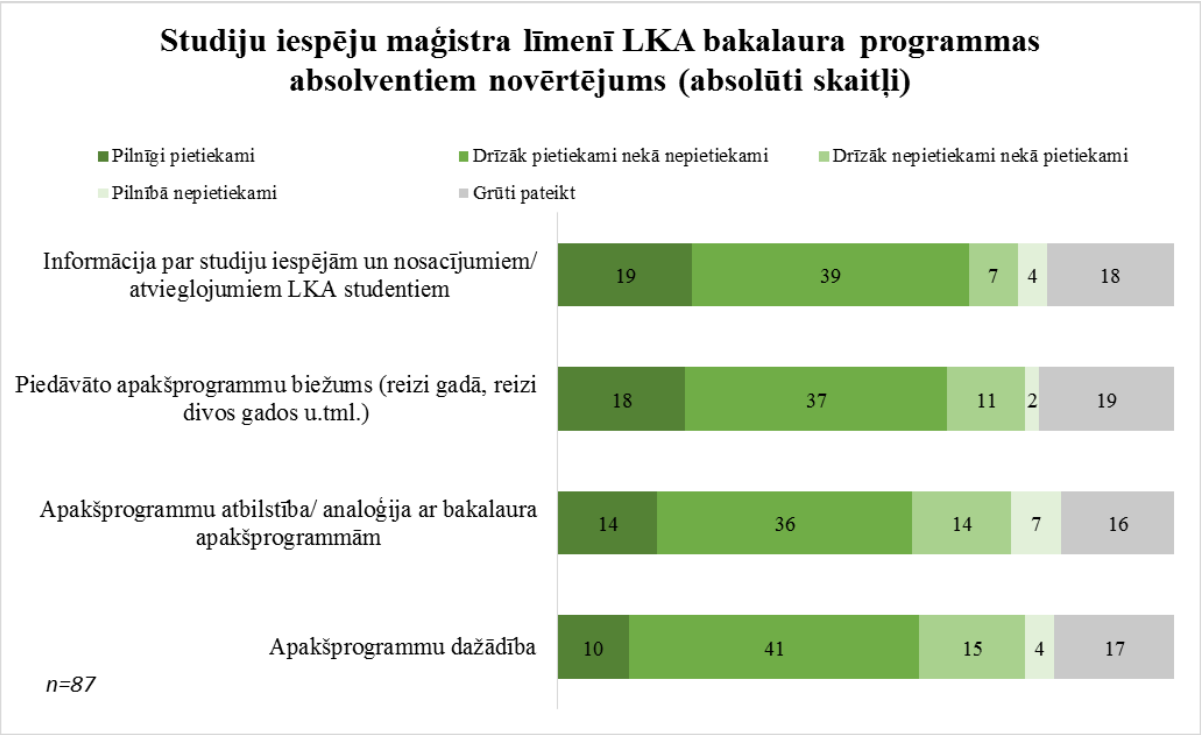

Specializācijas prakses novērtējums

Absolventiem tika lūgts sniegt viedokli par specializācijas prakses dažādiem aspektiem. Visvairāk respondentu piekrituši apgalvojumiem (10.attēls), ka prakses sistēma un tās nosacījumi viņiem bija saprotami, kā arī tam, ka prakses sistēma būtu jāpilnveido. Tie, kas norādījuši, ka sistēma būtu jāpilnveido, minēja šādus komentārus:

- *Akadēmija varētu sniegt lielāku atbalstu meklējot praksi, vispirms izskaidrojot kādi ir prakses mērķi un kādus rezultātus Akadēmija sagaida, kā arī palīdzot prakses vietas izvēlē. Iespējams, palīdzētu prakses vadītājs, ar kuru jākomunicē par prakses gaitu un kam prakses beigās jāatskaitās par to, kā ir gājis.*
- *Ar manis iepriekš norādītajiem uzlabojumiem. Lka vidē prasās strukturētāku, saprotamāku informāciju. Prakses iespējas būtu vēlams pašiem piedāvāt, tā kā students ļoti daudz laika patērē mācību procesiem, nevis, piemēram, aktīviem prakses meklējumiem. Daudziem nav kontaktu, izpratnes, kur un kā ir jāmeklē darbi utt. Un tā nav viena vai dažu studentu vaina.*
- *Audiovizuāļiem bija diezgan vieglprātīga attieksme un praksi pakārtoju darbam, ko tajā brīdī darīju, nevis tiešām veicu atsevišķi sarunātu praksi*
- *Bija grūti apvienot ar mācībām un darbu. Iespējams, nebūtu slikti izmantot citās augstskolās piekoptu praksi, integrējot to konkrētā semestrī un atvēlot tai laiku vai vairāk sasaistīt to ar konkrētiem mācību priekšmetiem (piemēram, semestra uzdevums vienlaikus ir arī prakse)*
- *Būtiski attīstīt partnerību ar konkrētām prakses vietām, tā palīdzot studentam ar izvēli.*
- *Būtu jādod praksei vairāk laika, kad paralēli nenotiek lekcijas, lai var nopietnāk tai pievērsties*
- *Būtu jāpagarina prakses laiks, un prakses laikā nedrīkst notikt lekcijas+mājasdarbi. Citādi ne tas, ne tas.*
- *Būtu labi, ja akadēmija pati piedāvātu sarakstu ar sadarbības organizācijām, kurās varētu atrast praksi, nesaņemot atteikumu. Tāpat būtu labi, ja katrai apakšprogrammai būtu paskaidrots, kas tieši ietilptu viņu specializācijas praksē.*

Atskaiti sagatavoja lekt., zin.asist. Agnese Pašāne

• *Domāju, ka daudz lietderīgāk būtu izveidot prakšu sistēmu sadarbojoties ar lielākajām Latvijas kultūras institūcijām, tādejādi patiešām izprotot to darbu, nevis studentam pašam izvēloties pilnīgi jebkādas prakses vietas, kas bieži vien pat nav saistītas at kultūras jomu.*

• *Drāmas un tekstu studiju programmā audzēkņiem varētu piedāvāt daudz reālākas iespējas rakstīt teātra kritikas noteiktām izrādēm, kaut kur tiešām publicēties, varbūt prakse varētu būt kādos laikrakstos... vai arī varētu vismaz doties uz kādu izdevniecību, kur prakses ietvaros veikt tulkošanas darbus, utt...*

• *Iespējams, tā vietā, ka praksi var iziet jebkurā brīdī, vismaz vienai no praksēm būtu jāatvēl konkrēts laiks studiju plānā (lai uz to brīdi studiju darbs būtu ne tik apjomīgs).*

• *Iespējms būtu nepieciešams uzlikt mazliet precīzākus vai sarežģītākus uzstādījumus, jo šobrīd praksi varēja iziet neko daudz īsti nedarot, līdz ar to neko daudz no tās negūstot.*

• *Jāatvēl speciāls laika posms prakses iziešanai*

• *Jāveic prakse ar filmu studijām*

• **Jāizveido (vēl) vairāki sadarbības partneri, kas palīdzētu un nodrošinātu kvalitatīvas prakses vietas (ne tikai Rīgā). *Līdz ko ir info par jaunām iespējām, informēt studentus par iespējam caur individuālajiem e-pastiem"*

• *Laicīgi jāinformē students*

• *Man bija grūtības atrast prakses vietu, jo daudzi vispār neatbildēja vai atteica, kas liedza iespēju iet praksē tur, kur vēlos.*

• *"Mana prakse bija tik veiksmīga, jo pati visu nokārtoju. Sazinājos ar kino ļaudīm, kas paņēma uz laukuma. Visiem tādas iespējas nav.*

• *No akadēmijas nenāca neviena prakses iespēja.*

• *Izņemot visiem bija obligāti trīs reizes jāiet pie Ievas Rozentāles, jādara absolūti garlaicīgas vai ne-pa-tēmu lietas. Tāda atskaitīšanās un bezjēdzīgu papīru pildīšana pēdējo reizi bija vidusskolā. Rozentālei bija absolūti vienalga, ko mēs tur darām un vai mēs atnākam. Puse fiktīvi uz šīm nodarbībām ""aizgāja"". Tā vairs nedariet, pačakarēja mazliet laiku. Bet tā varētu būt vienīgā birokrātiski nepatīkamā lieta visu 3 gadu laikā."*

• *Manuprāt, būtu jāpārdomā termiņu sadalījus. uzskatu ka tos varētu sadalīt īsākos posmos. Un akadēmija varētu no savas puses piedāvāt augstākas profesionālās prakses vietas.*

• *Manuprāt, būtu jāsadarbojas vairāk ar kino producentiem un studijām, lai visiem studentiem varētu piedāvāt iespējas.*

• *Noderētu prakses vietu piedāvājums.*

• *Ņemot vērā LKA apakšprogrammu specifiku, Akadēmijai būtu jāizveido sadarbību tīkls ar uzņēmumiem/iestādēm, kuru darbība atbilstu studentu studiju specifkai, lai dotu studentiem iespēju gūt prakses pieredzi sev atbilstošā darba jomā.*

• *Palīdzēt studentiem saprast prakses nozīmi varētu līdzēt, ja prakses laikā studentiem ir atvieglojums mācību ziņā. Tātad fokuss no kursu apguves pāriet uz praksi.*

• *"Prakse kā tāda nebija vispār, izņemot dažus pasākumus (Teātra vakars, Rudens salons), kas bija jāizveido esošo pasniedzēju padotībā. Praksi nebija iespējas baigi izvēlēties - vai nu viens vai otrs pasākums, kas jānoorganizē.*

• *Praksei netika atvēlēts konkrēts laiks studiju programmā, kas dotu iespēju sākt strādāt kādā ar izglītību saistītā amatā un iegūt pieredzi un kontaktus."*

• *Prakse varētu būt nopietnāka (svarīgāka studiju daļa)*

• *Praksei noteikti būtu jābūt vismaz 3 mēnešus ilgai. Iespējams kādā pavasara semestrī (es ieteiktu tiem, kuriem4. gadu programmas - tad 3. gada pavasara semestri veltīt daļēji prakses izpildei. Tas būtu manuprāt ļoti nepieciešams, lai pēc tam students varētu veiksmīgi ierotēt darba tirgū, jo viņam būtu šī pieredze, ,ko ierakstīt CV.*

• *Prakses iestādes būtu jāpiedāvā akadēmijai.*

• *Prakses stundu skaits bija pārāk liels, ņemot vērā, ka tā ir jāīsteno paralēli studijām līdz ceturtā semestra sākumam. Savākt nepieciešamo stundu skaitu, apvienojot praksi, studijas, darbu un ģimeni bija gana sarežģīti. Uzsvars tomēr būtu liekams uz prakses noderīgumu un kvalitāti nevis milzīgu stundu apjomu.*

Atskaiti sagatavoja lekt., zin.asist. Agnese Pašāne

- *Prakses vietu pieejamība*
- *RTU prakses daļa*
- *Samazināt stundu apjomu. 360h paralēli pilna laika studijām un pilna laika darbam bija ļoti sarežģīti apvienot.*
- *Savu praksi atceros kā viena pasākuma īstenošanu ar 2 tikšanās reizēm pirms tam. Tagad uz to atskatoties, var secināt, ka tas nedeva pilnīgi neko nākotnei. Tajā laikā jā, viegli nokārtojama prakse un pāris jaunas iemaņas.*
- *Sistēma ir pilnībā jāsakārto - ja tā ir prakse, tad prakse uz visiem 100% - daļa no studiju procesa norises, tiek dota vesela diena vai pusdiena brīva no lekcijām, lai tiktu apmeklēta prakse. Jau pie tā lielās slodzes akadēmijā savā brīvajā laikā darboties praksē bija ļoti grūti. Turklāt piedāvāt katrai apakšprogrammai piemērotu prakses vietu, kas tiek automātiski nodrošināta.*
- *Skaidrāk jādefinē, kas tieši tiek sagaidīts no starpkultūru sakaru studentiem.*
- *Skaidrāk saprotami periodi, kad prakse ir jāiziet, ciešāka sadarbība ar aktīvo nozari.*
- *Studēju tajā laikā, kad prakse kā mācību sastāvdaļa bija nupat pieņemta, tāpēc varu izteikt viedokli par 2017./2018. studiju gadu. Manuprāt, toreiz varēja iezīmīt divus pamattrūkumus - pirmkārt, prakse uzņēmumā bija noteikta par garu (ja nemaldos, divi mēneši), kas strādājošiem studentiem (kas bija lielākā daļa manu kursabiedru) nozīmēja, ka prakses iespēja jāmeklē darbavietā, kurā jau strādāju. Tas nelikās diez cik jēgpilni. Un otra lieta - prakses iespējas - kaut gan tās tika piedāvātas no akadēmijas pasniedzējiem un publicētas LKA mājaslapā, iespējas nebija daudz.*
- *Studiju kursa ietvaros menedžmentā praksei būtu jābūt ar lielāku nozīmu. Tā pat es uzskatu, ka menedžerim prakse ir jāvērtē kā būtisks studiju beigšanas punkts - ka praksei būtu jāveido 2/3 no gala darba, nevis gala darbam jābūt pilnībā rakstiskam.*
- *Šī problēma ne pilnībā ir akmentiņš LKA lauciņā. Ir saprotams, ka ir sarežģīti nodrošināt prakses studentiem, kas mācās SKS. Proti, nav viegli atrast iestādes, kurās varētu iegūt praksi ar valodas lietojumu. SKS Ziemeļvalstu scenārijs ar praksi Lūcijas dienas organizēšanā nebija slikts, taču būtu vērtīgi un interesanti rast iespējas praksēm ārpus LKA ietvaros organizēta pasākuma.*
- *Tai būtu jābūt brīvākai, ne tik "oficiālai" un stīvai. Būtu jāmotivē cilvēkus pamēģināt ko jaunu, nevis norādīt savu jau esošo darba vietu praksē ķeksīša pēc.*
- *Tam vajadzētu vairāk laika. iespējasm, vienu atsevišķu semestri, kurā ir tikai prakse, lai varētu to apvienot aļi ar patstāvīgo darbu u.c., bet lai nepārklātos vēl ar mācībām, jo visu reizē nevar. Bet prakse ir ļoti būtiska un tai vajadzētu veltīt pietiekami daudz uzmanības.*
- *Tā kā lielākā daļa dejas studiju programmas jau tāpat ir praktiska, likās, ka prakse ir tikai formalitāte– tai īsti netika pievērsta uzmanība, tai nebija īpaši atvēlēta laika (šis gan varbūt bija labi, jo ļāva mums būt elastīgākiem, nekā ja būtu, piemēram, īpaši praksei atvēlēts mēnesis studiju gada plānā), mēs par to daudz nerunājām. Manuprāt, būtu noderīgi atvēlēt laiku tieši prakses iespēju pārrunāšanai un izprašanai.*
- *Uz šo jautājumi daļēji esmu atbildējis pirmajā jautājumā.*
- *Uzskatu, ka būtu vērtīgi pasniegt informatīvu lekciju par praksi, līdzīgi kā pirmajā kursā tāda ir par pirmo sesiju. Specializācijas kontekstā ieteiktu atrast sadarbības partnerus ar Ziemeļvalstu uzņēmumiem, kas spēj piedāvāt prakses vietas un par tām informēt studentus. Ja nebūtu iespēja par praksi atzīt Lūcijas dienas koncertu rīkošanu, tad nezinu, cik viegli būtu atrast citu prakses vietu, jo uz e-pastu piedāvājumi atnāca reti, un vēl mazāk tādi, kas atbilst specializācijai. Novēlu šībrīža Ziemeļvalstu studentiem atrast kārtīgu, izglītojošu un iemaņu attīstošu praksi, nevis tikai Lūcijas dienu.*
- *Uzskatu, ka ja maģistrantūras laikā students jau strādā nozarē, tad praksei nevajadzēt būtu obligātai prasībai.*
- *"Uzskatu, ka lielā daļā gadījumu šīs prakses nepalīdz tālākām sekmīgām profesionālajām gaitām, jo tās ir salīdzinoši īsas (pēc pamata uzstādījuma) un dod relatīvi nelielu pienesumu CV (ja vien ļoti paveicas ar labu praksi). Kā arī - ja prakses laikā neizveidojas vai jau iepriekš nav labu kontaktu nozarē, tālāk ir praktiski neiespējami iekļūt dažādu kultūras projektu radošajās un organizatoriskajās komandās.*

- *Manos ieskatos un, diemžēl, arī pieredzē, es teiktu, ka praksei būtu plašāk jāorientējas uz to, lai studenti tiktu reāli ""iebīdīti"" nozarē, nevis tikai ķeksītim iegūtu 3 mēnešu relatīvu pieredzi pie kāda projekta vai pasākuma (un parasti neatalgotu, bet tā jau ir visas nozares lielā problēma)."*
- *Uzskatu, ka SKS Ziemeļvalstīm nevajadzētu kā praksi ieskaitīt Lūcijas dienas organizēšanu, jo līdz ar to tādas "īstas" prakses pieredzes mums nav.*
- *Vajadzētu atsevišķu laiku prakses veikšanai, kaut vai ziedot mēnesi no studijām, lai apgūtu praksi tādā apjomā un veidā lai tas tiešām būtu noderīgi nevis izdarīt to ķeksīša pēc*
- *Vajadzētu izveidot sadarbību ar uzņēmumiem, no kuriem students varētu izvēlēties prakses vietu.*
- *Vajadzētu veidot sadarbības ar institūcijām, lai būtu plašākas iespējas iziet praksi.*
- *Vieta, kur gāju praksē, pilnīgi nebija tam gatava. LKA vajadzētu pārliecināties, ka studentiem praksē patiešām būs ko darīt.*

Vairums absolventu arī atzina, ka viņiem bija viegli atrast prakse vietu un prakses apjoms/ ilgums bija pietiekams. Tomēr daļa respondentu norādīja, ka viņiem nebija skaidra prakses sistēma un prakses nosacījumi. Lielākoties nebija skaidrs, kad prakse notiek, kāds ir tās izpildes termiņš un kas tiek no studenta sagaidīts. Sniegtie komentāri bija šādi:

- *Bija sajūta, ka prakse ir ķekša pēc - rezultātā jāraksta tikai domraksts.*
- *es īsti nezinu, vai mums vispār tāda bija.*
- *Es studēju periodā, kad bija pāreja no vienas prakses sistēmas un vērtēšanas uz citu, un kādu laiku nebija skaidrs, uz ko tieši pāreja notiek. Bija nepieciešama individuāla komunikācija ar Anci Zveju, lai es beidzot saprastu, kā nokārtot praksi.*
- *Gandrīz līdz pat studiju beigām tēma par praksi netika aktualizēta. Studiju laikā, darbu virpulī bija grūti atcerēties, ka jāatrod laiks praksei. Kā pirmreizējam studentam, šī sistēma var būt mulsinoša gan birokrātiski, gan praktiski, jo neviens netiek pilnvērtīgi informēts - kur, kā, kāpēc, kad.*
- *Ja vien maģistra darba sagatavošana neskaitījās prakse, tad manā programma prakse nebija.*
- *Ko no mums sagaida*
- *Konkrētajā programmā nebija skaidrs, kur var iziet praksi un kam tajā ir jāatspoguļojas.*
- *Mainījās prakses kredītpunkti un daudziem kursabiedriem nesakrita prakses stundas.*
- *Nav skaidrs, ko tieši manā apakšprogrammā nozīmē specializācijas prakse, kādi darbi tam atbilst un kas nē.*
- *Nebija prakses iespēju daudzveidība. Manuprāt, LKA vajadzētu vairāk sadarboties ar valsts kultūras iestādēm, praktiski strādāt ar projektiem, kas ir vistiešāk saistīti ar kultūras nozari. Dot praktiskus uzdevumus ar kuriem diendienā sastopas kultūras iestāžu darbinieki. Tas dos lielāku skaidrību par to vai šī pozīcija un konkrētā iestāde topošajam absolventam šķiet saistoša. Jāsniedz iespēja praktizēties īstos darba apstākļos ar īstiem projektiem. Tas ir arī iestāžu interesēs, ka tiek audzināti/izglītoti jauni darbinieki, kuri vēlētos strādāt šajā jomā. Bieži vien nākas redzēt, ka kultūras nozarē strādā cilvēki, kuriem nav attiecīgo zināšanu par sfēru un šie cilvēki gluži vienkārši nepārzina konkrētā lauka īpatnības. Šādus gadījumus esmu bieži novērojis un par šiem jautājumiem esmu runājis. Teorētiskās zināšanas, kas tiek iegūtas LKA ir neatsveramas, taču praktisko zināšanu, jeb zināšanu pielietošana praksē ir vājas.*
- *Nebija skaidrs, ka prakses sistēma vispār eksistē*
- *Nebija skaidrs, kad prakse notiks, nebija konkrēta perioda, viss notika paralēli, tika kavētas lekcijas.*
- *Nebija skaidrs, kā man šī prakse palīdzēs nākotnē reālajā darbā. Prakse, manuprāt, nebija pietiekami ilga. Mums bija vienkārši jādala kaut kādi flaijeri. Un diez vai tas man varētu nākotnē palīdzēt atrast labi nodrošinātu darbu. Par spīti tam es varēju piedalīties teātra izrādes organizēšanas darbā, redzēt to no cits puses. Tādā ziņā tas bija interesanti, piedalīties mēģinājumos, utt...*

- *Netika paskaidrots*
- *Netika sniegta laicīga un strukturēta informācija kad, līdz kuram datumam ir jāveic prakse un cik/vai nozīmīga tā ir, kā arī, kā ir bijusi plānota prakses apvienošana ar mācībām LKA, tā kā slodze bija liela.*
- *Neviens akadēmijā nepalīdz atrast prakses vietas, neko nepiedāvā.*
- *Neviens par to nerunāja līdz pēdējam brīdim. Par dokumentiem nevienam nekas nebija skaidrs*
- *Pieejamā informācija īsti neattiecās uz Starpkultūru sakaru programmām.*
- *Prakses izvēle bija 100% mana personīgā iniciatīva. Pirmajā gadā studējot gāju 3 mēnešu praksi, kurā pildīju dažādas sabiedrisko attiecību funkcijas, tomēr pēc tam man šo praksi nepieņēma, jo tā tieši neatbilda manai programmai. Saprotu, ka šis ir mainījies, bet tāda bija mana pieredze prakses iegūšanai pirms 4 gadiem.*
- *Praksi meklēju pati, tam nav nekāda sakara ar LKA.*

10.attēls. *Specializācijas prakses novērtējums.*

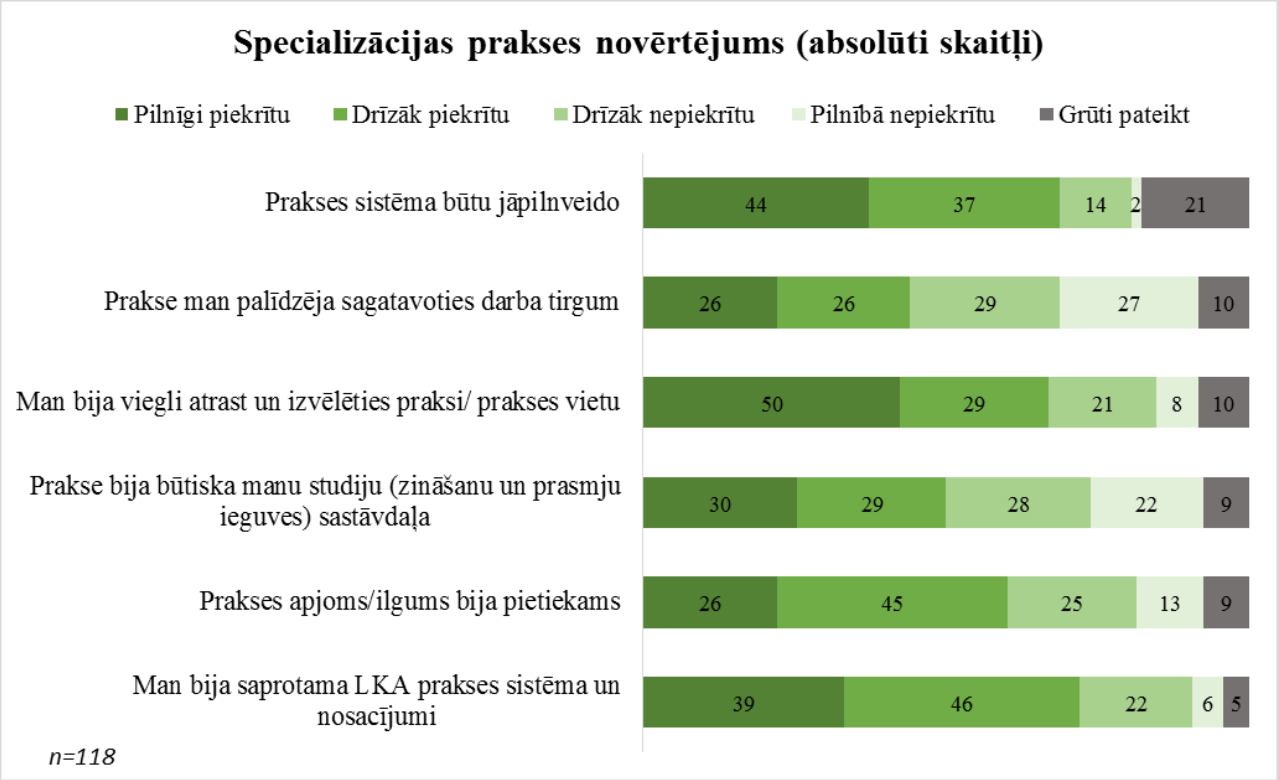

Nodarbinātība un gatavība darba tirgum

Līdzīgi kā novērots iepriekšējos aptaujāšanas gados, studējošie ātri iekļaujas darba tirgū – 59% strādā jau absolvēšanas laikā, vēl 16% kļuva par nodarbinātajiem pāris mēnešu laikā pēc tam. 9% norādīja, ka nav kļuvuši par nodarbināto pēc absolvēšanas (11.attēls). Tie, kas nav kļuvuši par nodarbināto pēc absolvēšanas, kā galvenos 2 iemeslus norāda *Latvijas darba tirgus nepiedāvā pietiekoši daudz iespēju atrast darbu manis izvēlētajā specialitātē/nozarē* un *COVID-19 radītās situācijas ietekme*.

Līdzīgas tendences vērojamas arī iepriekšējo gadu absolventu sniegtajās atbildēs, taču šajā aptaujā vēl samazinājies tādu respondentu, kas strādāja jau absolvēšanas brīdī, skaits, kas ļoti lielā mērā var būt saistīts ar COVID-19 radītajiem ierobežojumiem

66% respondentiem darbs, ko strādāja absolvēšanas laikā, bija pilnībā vai daļēji saistīts ar apgūto specialitāti (12.attēls).

11.attēls. *Nodarbinātība absolvēšanas laikā.*

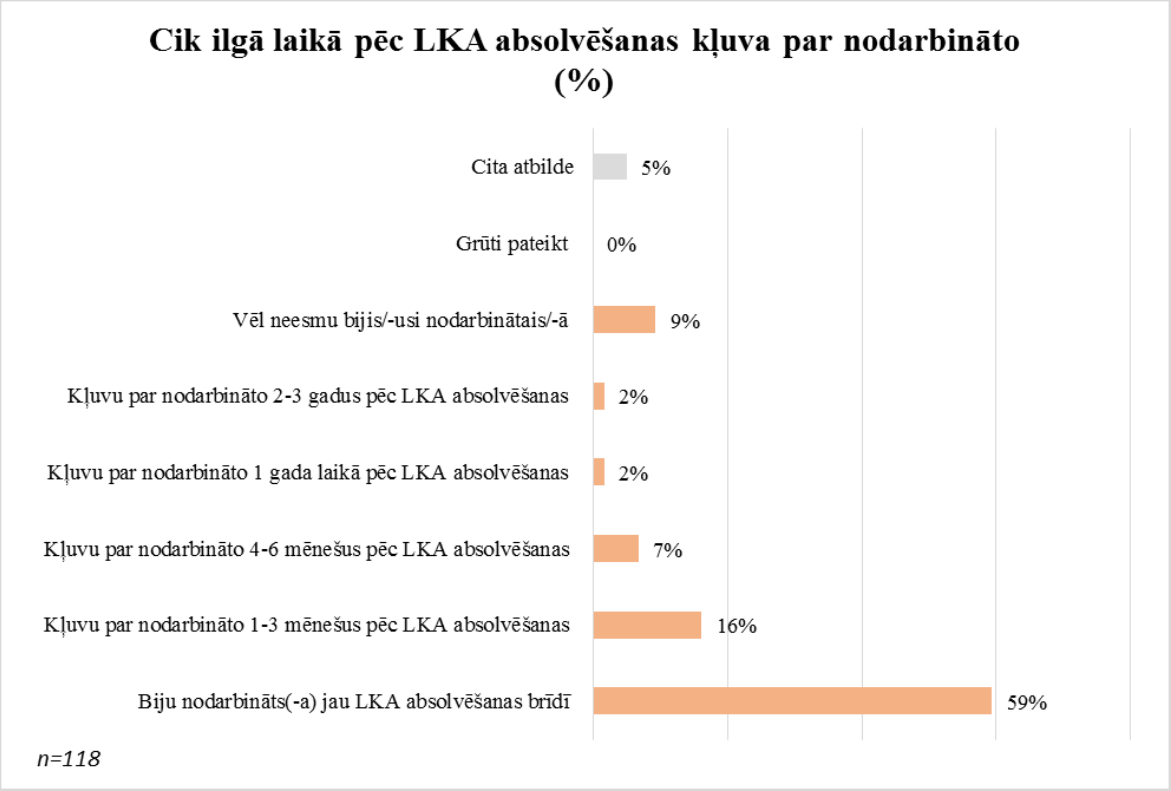

Cita atbilde:

- *Bezdarbniekos*
- *Biju nodarbināta līdz aprīlim, tad sākās pandēmija.*
- *Biju nodarbināts jau absolvēšanas brīdī bet nesaņēmu regulāru atalgojumu*
- *Manā profesijā neeksistē termins regulārs atalgojums*
- *Strādāju visu studiju laiku un pēc studiju beigšanas nepārtraucu to darīt.*
- *Studiju laikā strādāju nepilna laika darbu un biju nodarbināta atsevišķos projektos. Līdzīgi pavadīju turpmāko gadu pēc studijām. Tieši gadu pēc absolvēšanas ieguvu pilna laika darbu (nav saistībā ar iegūto izglītību).*

3. tabula. *Iemesli, kādēļ respondents vēl nav kļuvis nodarbināts.*

Atbildes variants	**Atbilžu skaits**
Latvijas darba tirgus nepiedāvā pietiekoši daudz iespēju atrast darbu manis izvēlētajā specialitātē/nozarē	8
COVID-19 radītās situācijas ietekme	5
LKA iegūtās zināšanas un prasmes ir nepietiekamas, lai atrastu man piemērotu darbu	3
Neesmu atradis (-usi) darbavietu, kas atbilst manis iegūtajai izglītībai un/vai prasmēm	3
Neesmu atradis (-usi) darbavietu, kurā būtu pietiekami augsts atalgojums	2
Turpinu mācības un nevaru tās apvienot ar darbu	1
Nevaru apvienot ģimenes dzīvi un darbu	1
Cita atbilde[1]	2

[1] *iegūtās zināšanas ir ļoti vispārīgas, neesmu izdomājusi, ko īsti gribu darīt. Un tajās pozīcijās, kas mani interesē, ir nepieciešama iepriekšēja pieredze, kuras man nav; Grūtniecība*

12.attēls. *Darba saikne ar apgūto specialitāti.*

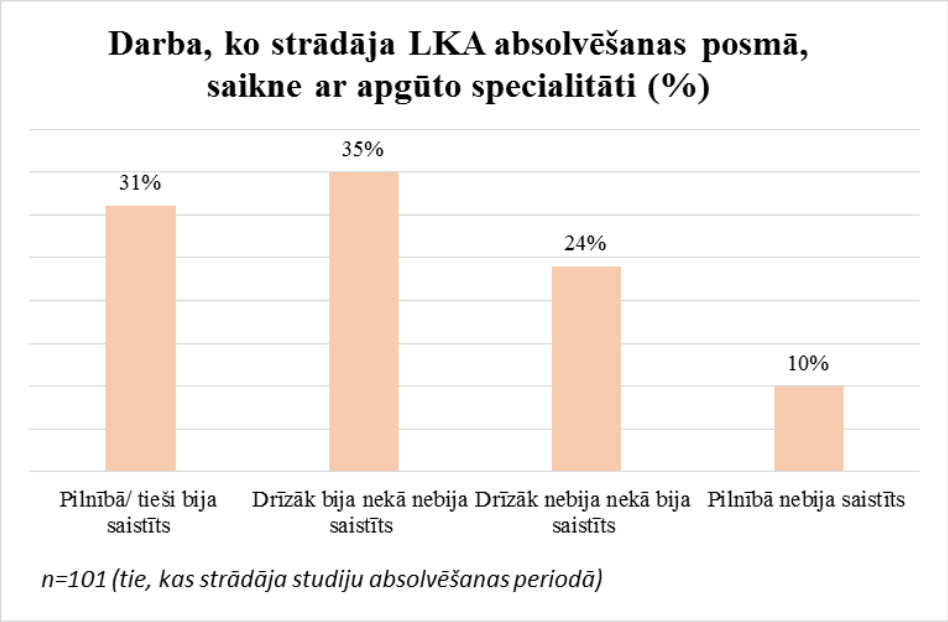

Absolventu vidū arī nav vērojama bieža tendence pēc studijām iesāktās darba gaitas pārtraukt, tieši otrādi – nodarbināto skaits audzis. Kopumā 92% strādā arī šobrīd dažādos nodarbinātības veidos, no tiem lielākā daļas – pilnu darba laiku (13.attēls). 8% nestrādā un meklē darbu, tikai 1% darbu nemeklē. 49% strādā tikai vienā amatā un vienā darba vietā, kamēr 36% strādā vairākos amatos vairākās darbavietās (14.attēls).

13.attēls. *Pašreizējais nodarbinātības statuss.*

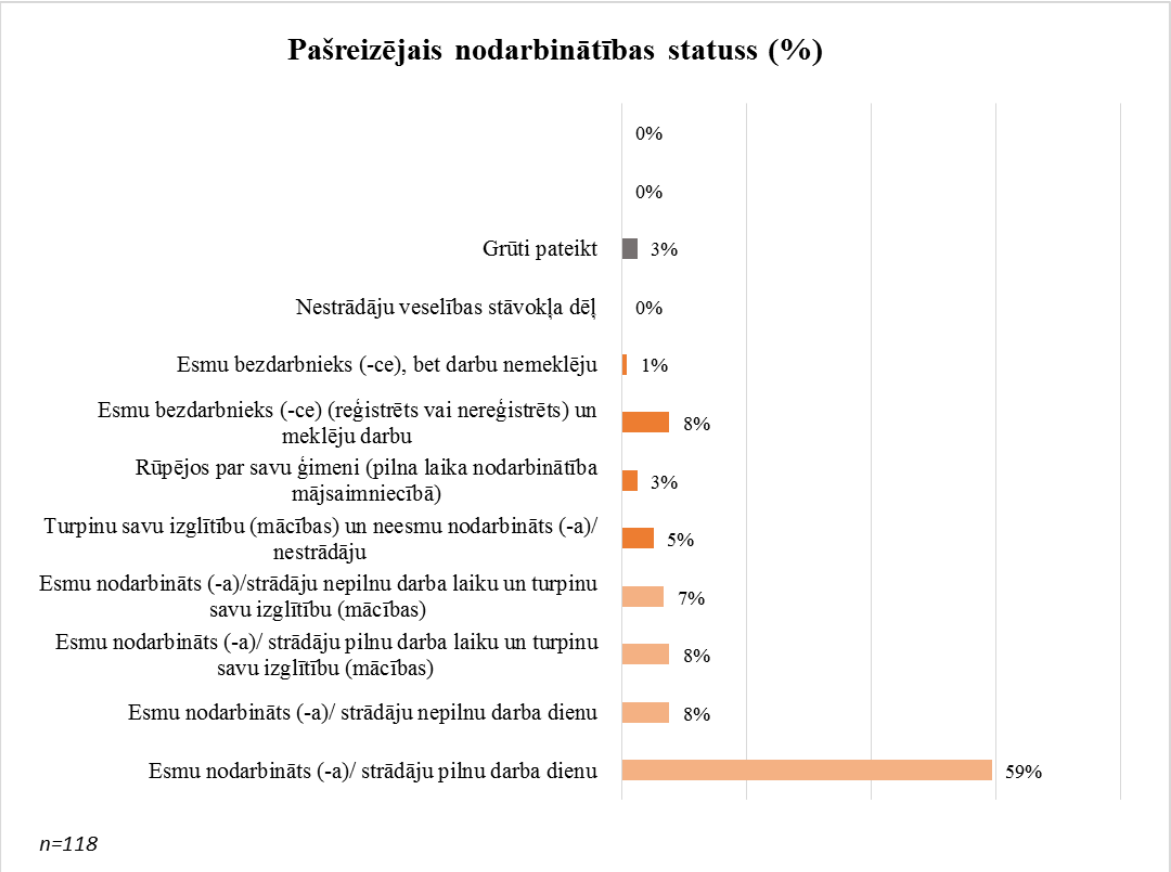

14.attēls. *Pašreizējais nodarbinātības modelis.*

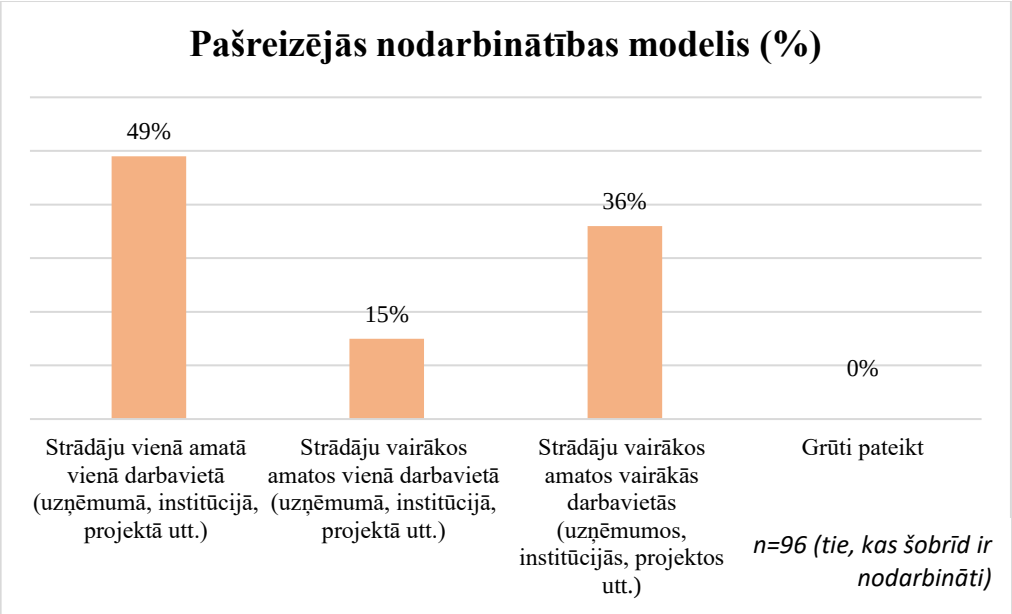

Absolventi strādā visdažādākajās kultūras vai tai pietuvinātās nozarēs (visbiežāk minētās ir *sabiedriskās attiecības/ mārketings, audiovizuālā māksla, izpildītājmāksla, izglītība/ kultūrizglītība, televīzija/ radio/ interaktīvie mediji, muzeji/arhīvi/bibliotēkas*), kamēr tikai daži norādījuši kādu citu atbildi, piemēram, IT nozari (15.attēls). Visbiežāk norādītie amati, savukārt, bija saistīti ar režiju, audiovizuālo mākslu un projektu vadību, taču tika norādīti arī dažādi citi amati (4.tabula).

Kopumā vairāk nekā puse absolventu pelna vairāk nekā 700 EUR mēnesī, 19% pelna vairāk nekā 1000 EUR mēnesī. Aptuveni 14% saņēmuši minimālo algu vai mazāk (16. attēls).

4.tabula. *Respondentu ieņemamie amati.*

SNIEGTĀS ATBILDES
Administratīvais darbs
Aktieris
Aktieris, režisors
aktieris, režisors, vēl viskautkas
Aktrise,režisore,pedagoģe
Asistents
Biroja administrators
Biznesa attīstības vadītājs
Computer Systems Administrator
copywriter, blogeris
Daru to, kas rakstīts diplomā
Datorsistēmu administrators
eksperts
eksponātu uzraugs
Fotogrāfs
Gide, tulkotāja
Grafiskais dizains
Horeogrāfs, deju pasniedzējs, komercreklāmu/ pasākumu dalībnieks, viesmīlis, izpildītājs, palīgstrādnieks vecāku uzņēmumā.
Intrešu izglītības skolotājs
IT atbalsta speciālists (zviedru val.)

IT service desk specialist
Jaunrades projektu koordinatore
kino kurators, žurnālists
kinooperators
Klientu konsultants
Komunikācijas speciālists
Kultūras darba menedžeris
Kultūras projektu speciālists
Lielo kklientu apkalpošanas speciālists
Maketētājs, Grafiskais dizaineris
Mārketinga komunikāciju speciālists
Mārketinga speciālists
Montāžas režisors
Montāžas režisors
montāžas režisors
Montāžas režisors/Montāžas režisora asistents
Nodaļas vadītājs
Pašreklāmu projektu vadītāja
Pētniece
Procesu attīstības konsultants; folkloras kopas vadītāja; Pulkā eimu, pulkā teku tehniskā direktora/projektu vadītājas asistente
Producents
Programmētāja
Projekta koordinators, asistents, pētnieks
projektu koordinatore
Projektu koordinators; tulks
Projektu vadītajs
Projektu vadītāja
Projektu vadītāja
Projektu vadītāja asistents
Projektu vadītāja/Sabiedrisko attiecību speciāliste
Projektu vadītājs
Projektu vadītājs
projektu vadītājs
Projektu vadītājs
projektu vadītājs, redaktors
Radošais dizainers
Redaktore
Redaktors izglītības portālā "Uzdevumi.lv", emuāra autors un interneta raidījumu vadītājs izglītības portālā "Cragarts Education"
Režisore, aktrise
režisors
režisors, aktieris
sabiedrisko attiecību koordinatore dažādiem projektiem un asistente nevalstiskajā organizācijā, kas darbojas kultūrpolitikas jomā
Sabiedrisko attiecību un komunikāciju speciālists.
Satura mārketinga speciālists
Satura speciālists
Skolotājs
Social Media manager, Sales specialist
sociālo mediju projektu vadītāja
Speciālists komunikāciju darbā / asistents
Studējošo servisa speciālists
Tekstu sastādītāja, biroja administratore, sociālo tīklu uzturētājs
Testētāja

Tulkotājs
Uzraugs
Vadītāja
Valdes loceklis
vācu valodas skolotāja
Vecākais referents
Vēstnieka asistente
Videooperators, Konsultants

15.attēls. *Nozare, kurā pašlaik respondents strādā.*

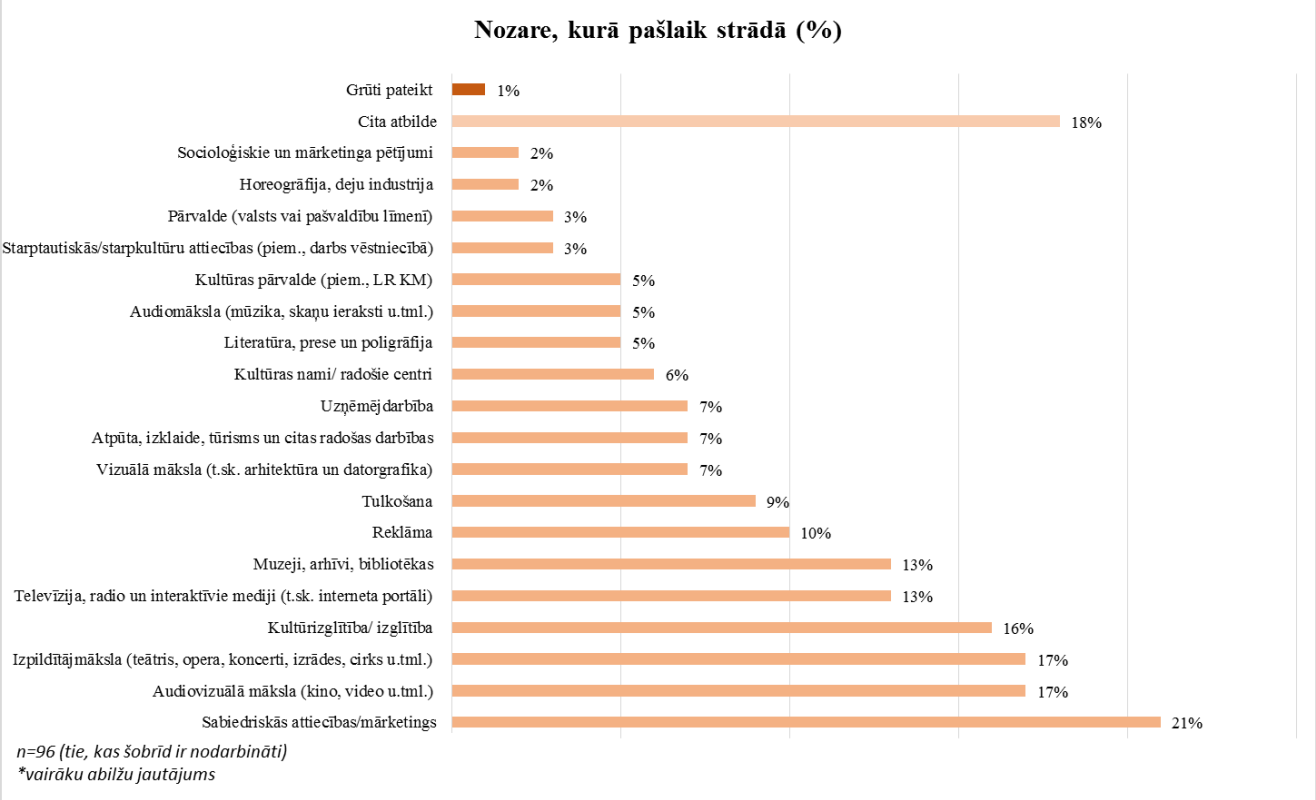

Cita atbilde:

- *Administratīvais darbs*
- *Dažādi kultūras projekti*
- *HR outsourcing; process development improvement*
- *IT*
- *IT*
- *IT*
- *IT*
- *IT*
- *IT klientu serviss*
- *IT nozare*
- *Klientu serviss*
- *Kultūras mantojums*
- *Prezentreklāma, Grafiskais dizains*
- *projektu vadība*
- *Sociālā uzņēmējdarbība*
- *Tirdzniecība*
- *Viesmīlība*

16.attēls. *Vidējie mēneša ienākumi.*

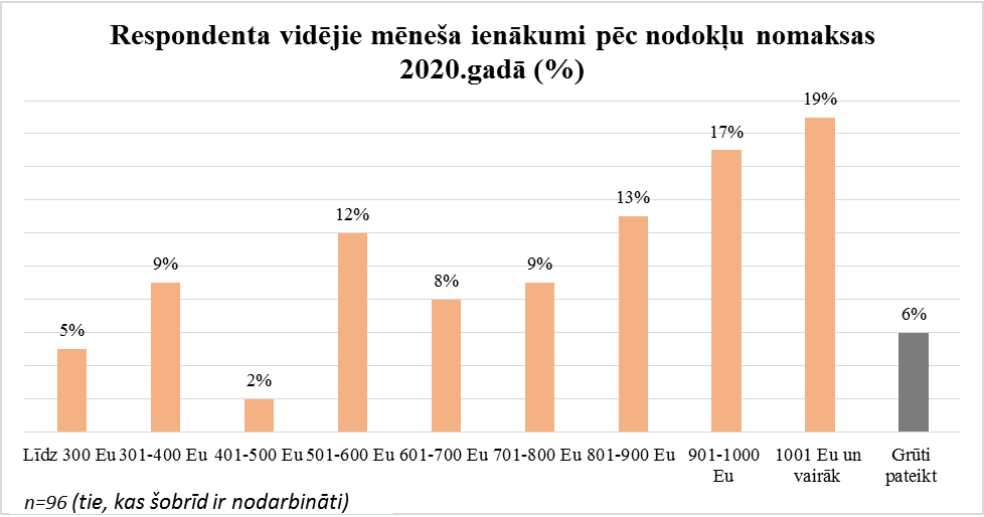

Kopumā absolventi savai sagatavotībai darba tirgum un ar to saistītiem aspektiem devuši starp 3 un 4 ballēm Visaugstāko novērtējumu absolventi devuši aspektam *absolventa kompetence un gatavība darba tirgum*, tajā pašā laikā viszemāk novērtējot aspektu *iegūto prasmju atbilstība, pietiekamība darba tirgus prasībām*. Tāda pati tendence novērota arī iepriekšējo gadu aptaujās. Tiem, kas norādīja, ka nebija pietiekami sagatavoti darba tirgum, tika jautāts, kas vēl viņiem būtu bijis nepieciešams. Respondenti kopumā snieguši dažādas atbildes, taču visbiežāk minētais aspekts ir praktiskas nodarbības, iemaņas.

Absolventi visvairāk piekrīt apgalvojumam (18.attēls), ka LKA iegūtās teorētiskās zināšanas ir noderīgas viņu profesionālajā darbībā. Gandrīz vienlīdzīgā apmērā piekrīt apgalvojumiem, ka praktiskās iemaņas ir noderīgas, ka studiju process sagatavoja darba tirgum un ka kontakti noderējuši darba meklējumos/ pienākumu pildīšanā. Vismazāk absolventu piekrīt, ka LKA piedāvātās prakses/ darba iespējas noderējušas darba meklējumos un ka fakts, ka izglītība iegūta tieši LKA, ietekmējusi iespējas tikt pieņemtam darbā. Šie novērtējumi nav būtiski mainījušies, salīdzinot ar iepriekšējo gadu respondentu atbildēm. Šādā secībā novērtēti fakti arī iepriekšējā gadā/aptaujā.

5.tabula. *Komentāri – kas vēl būtu bijis nepieciešams, lai justos pietiekami sagatavots darba tirgum.*

:)
Aktuāla un laikam līdzi ejoša studiju programma, kurā iegūt mūsdienām nepieciešamās zināšanas (mūsdienu darba etiķete, vairāk mūsdienu kultūras studijas, ievads valsts politikā) vairāk praktisko iemaņu kursi (tulkošana)
Covid-19 laikā īsti nav nepieciešami kultūras darbinieki. Būtu nepieciešamas regulārākas praktiskās nodarbības. Kā rāda pēdējā laika notikumi, arī darbošanās krīzes apstākļos būtu leiti noderējusi.
Domāju, ka šī apakšprogramma ir šim laikam un darba tirgum novecojusi. Drīzāk es piekritīšu, ka Radošās industrijas programma vairāk atbilst mūsdienu standartiem un tam, ko pieprasa darba tirgus. *Iemesls kāpēc mana kompetence un gatavība darba tirgus prasībām ir atbilstoša, jo esmu ieguvis profesionālu darba pieredzi laikā, kad studēju. Mana prakse būtībā bija strādāšana un pilnveidošanās darba gaitā. Arī kontaktu nodibināšana ir man palīdzējusi tikt tālāk. Kā arī vēlos piebilst, ka praksēm būtu jābūt apmaksātām. Tas gan ir daudz plašāks temats, par kuru būtu vērts runāt.*

Es, protams, apzinājos, ka ar programmu, kas fokusējas uz kultūras teorijas apguvi, atrast darbu varētu būt izaicinoši. Šādas zināšanas nav praktiskas pašas par sevi un ir jāsavieno ar kaut ko vairāk, piemēram, pedagoģiju, akadēmisko pētniecību, u.tml., vai arī padziļinātāku fokusu specifiskākā nozarē, ko var iegūt caur maģistra studijām, tātad tie ir papildus 2-3 gadi. *Tikmēr menedžmenta daļa manā programmā bija vairāk simbolisks pielikums, tādēļ ir saprotams, kādēļ programmā pēc tam tika pārveidota tīri uz teoriju. Menedžmenta bija visai maz un dažādā kvalitātē, atkarībā no pasniedzēja (visu cieņu Ķesterei un viņas apņēmīgajam garam, bet viņa nav pasniedzēja).* *Iegūtā teorijas bāze it kā paredz principu - var meklēt darbu visur vai nekur. Ar tikai bakalauru nav specializācijas un tādēļ iespēja droši ielīst kādā nišā. Studentam ir pašrocīgi jāuzņemas atrast šo specializāciju un jāmēģina integrēt savas teorijas zināšanas tur.* *Protams, apzinos, ka tagad tīrā Kultūras teorijas programma ir savādāka, bet nojaušu, ka arī tur tiek nosegts daudz, nešaubīgi, vērtīga materiāla, bet neviens no virzieniem nav gana padziļināts, lai būtu pietiekams justies komfortabli darba tirgū, kad konkurenti ir studējuši kaut ko šaurāku un specifiskāku. Kultūras teorijas studijas ir labas prāta un intelekta izaugsmei, mazāk kompetetīvam CV.*
Esmu gatavs darba tirgum, bet NE pateicoties LKA. Šajā, radošajā nozarē, bakalaura grāds nenoder- neviena darba vieta neprasa :)
Liekas, ka bija daudz teorija saistībā ar vēsturi, taču mūsdienām aktuāla teorija, saistībā tieši ar darba tirgu, bija ļoti minimāla.
Nebija iespējas sevi parādīt un pilnveidoties. Uzsvars tika likts uz teorētisko un uz tiem, kuriem viss padevās uzreiz un kuri jau bija iekšā radošajā lauciņā līdz ausīm, kas arī skaļāk sevi pieteica.
Nebija skaidrs kāds ir mērķis katram priekšmetam, kas tika pasniegts. *Pietrūka moderna pieeja mācībām, kas balstās vairāk uz praksi un analītisko domāšanu tajā, ko studējām. Pārāk daudz vispārīga teorijas dažādās jomās, kas ir vienkārši jānoklausās un jāiegaumē, lai nokārtotu eksāmenu, bet nav piemēru kā to pielietot vai kā tas noder ikdienā vai darbā.*
Prakstisku kompetenču apgūšana. Praktiskas nodarbības, personības attīstības nodarbības.
Praktiski, reālistiski darba uzdevumi, piemēri, varbut iespēja pat uzdevumu ietvaros likt realizēt kādu darbību(īpaši saistībā ar mārketingu un ekomerciju)
Praktisku uzdrvumu
Problēma drīzāk ir tajā, ka šajā jomā, ko studēju (folkloristika) darba tirgus ir ļoti šaurs, iegūtās prasmes ir ļoti specifiskas un diemžēl daudzviet neaktuālas. Tā kā gāju studēt zināšanu dēļ, nevis lai gūtu darbu šajā jomā, nav īsti iebildumu. Vienīgi būtu palīdzējis, ja programmā iekļautā lietuviešu valoda būtu notikusi.
Reāla kultūras projekta vadīšana no A līdz Z studiju laikā.
RI programma man kā pirmajam gadam bija pārāk virspusēja. Es noteikti lieliski prastu izveidot savu radošo uzņēmumu, bet man nav skaidrs, kāds tas varētu būt, jo mēs pavadījām gandrīz necik laika, lai izprastu, kāds radošais virziens mums katram patīk vislabāk. Bija ļoti daudz menedžmenta, bet pārāk maz patiesi radošas darbības. Es varu darboties savā attiecīgajā profesijā uz doto brīdi tādēļ, ka man ir iepriekšējās prasmes, kuras papildināju praksē, bet šī profesija (copywriter jeb tekstu sastādītājs) nebūt nav tas, kam programma mani ideālajā gadījumā gatavoja.
Vairāk praktiskas pieejas un zināšanas tehniskas zināšanas par valsts pārvaldes sistēmu un nodokļu režīmiem, kā arī tehniski iespēja pilnveidot teiksim excel zināšanas. Visa programma ir ļoti pilna ar daudz ko tādu, kas iespējams teorijā ir vajadzīgs, bet praktiski ir lieks un ļoti bezsakarīgs. Ja man nebūtu iesēja praksēties manis izvētajā organizācijā, es domāju, ka tikai ar akadēmijā iegūtajām menedžera zināšanām es justos ļoti disfunkcionāli cenšoties strādāt nozarē.
Vairāk "praktisku" lekciju. Starpkultūru sakaru studentiem noteikti jāpiedāvā vairāk kultūras menedžmenta lekcijas - no pasniedzējas Astrīdas Rogules uzzināju ārkārtīgi noderīgu informāciju par projektu vadību un ieskatu par darbu kultūras nozarē, lai arī lekcijas bija tikai vienu semestri. Ja lekciju būtu vēl vairāk, tad arī sagatavotība darba tirgum būtu pietiekamāka. Kā arī, būtu jāpilnveido tulkošanas lekcijas ar spēcīgāku teorētisko pamatu.
Var minēt konkrēti. Ja runājam par to, ka pašlaik darba tirgū prasa mārketinga speciālistus, menedžerus, projektu vadītājus, tad būtu vēlams, lai sniegtu pamata zināšanas šajās jomās. Lai arī

darba vidē mēdz visu iemācīties, būtu tomēr vēlams, lai darba ņēmējs zinātu pamatprasmes uzņēmumos vai ar privātajiem. Jo veidot projektu vienā lietā nav tas pats, kas veidot to citā.

17.attēls. *Izglītības aspektu atbilstība darba tirgus tendencēm.*

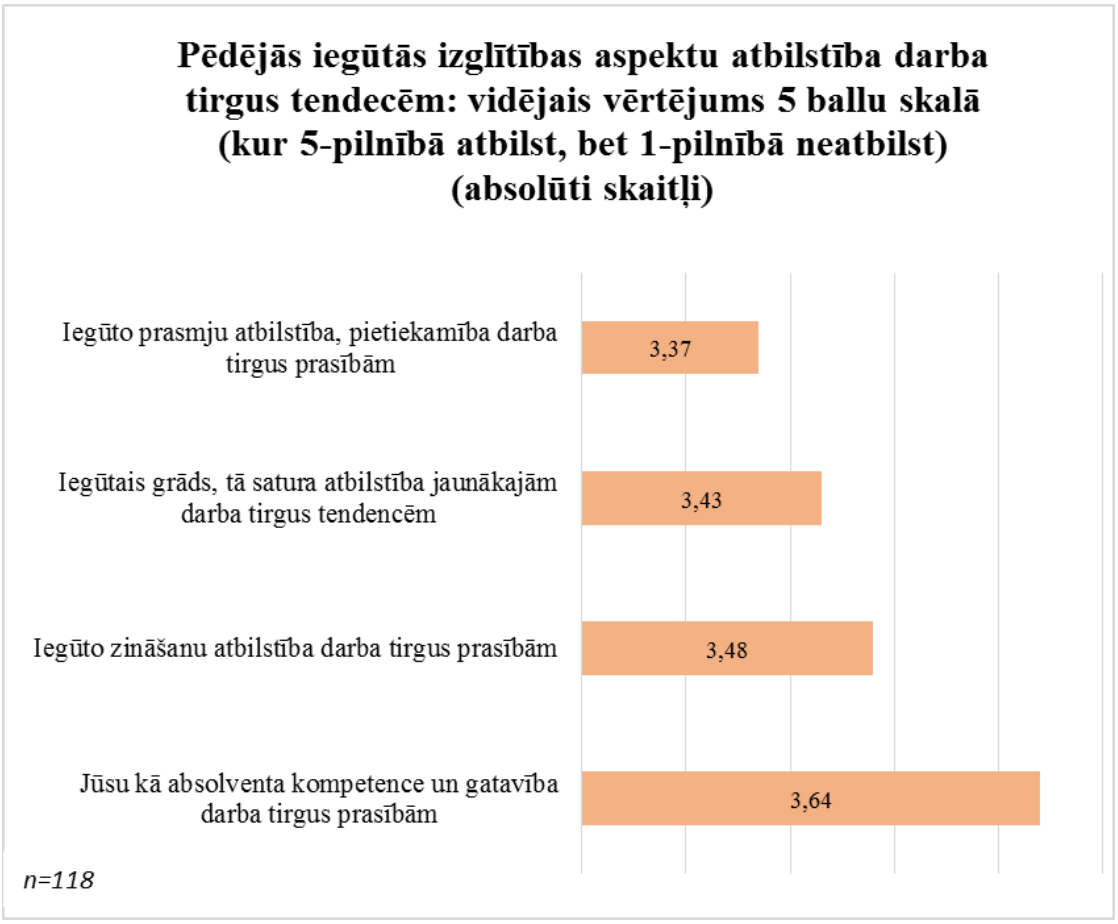

18.attēls. *Dažādu aspektu novērtējums saistībā ar pēdējo ieņemamo amatu.*

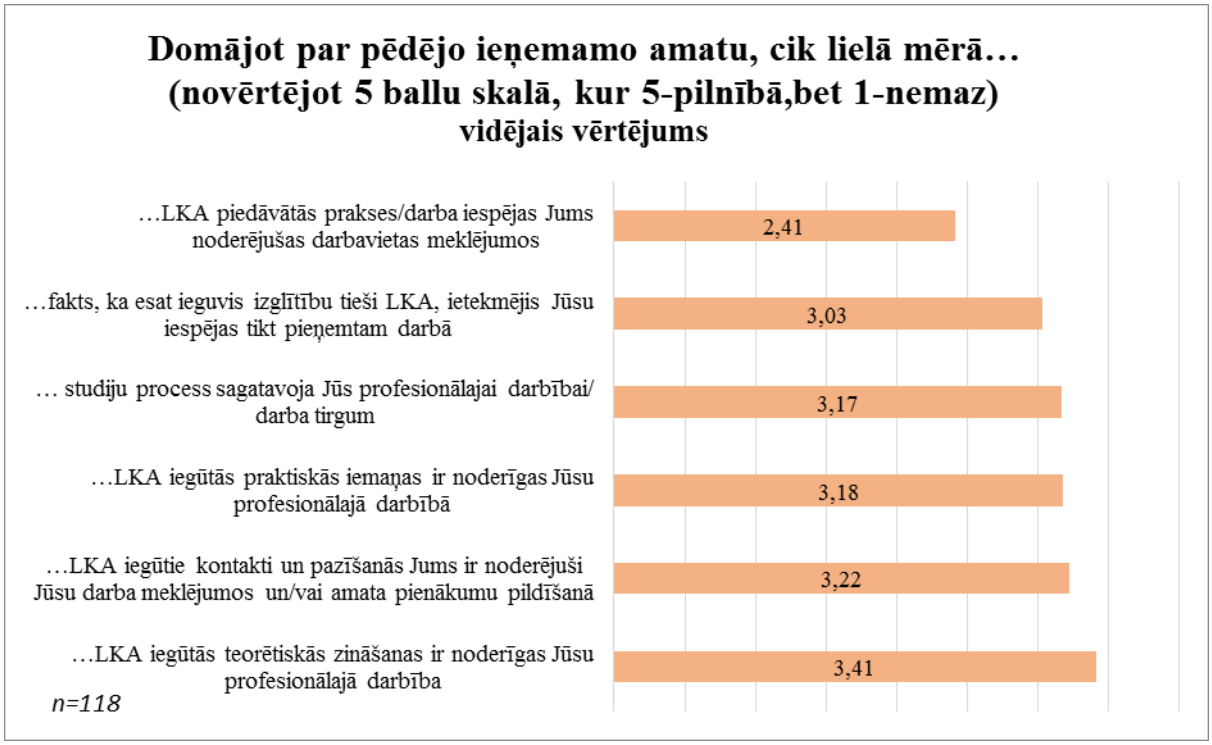

19.attēls. *Dažādu aspektu novērtējums saistībā ar pēdējo ieņemamo amatu: salīdzinājums ar iepriekšējo gadu atbildēm.*

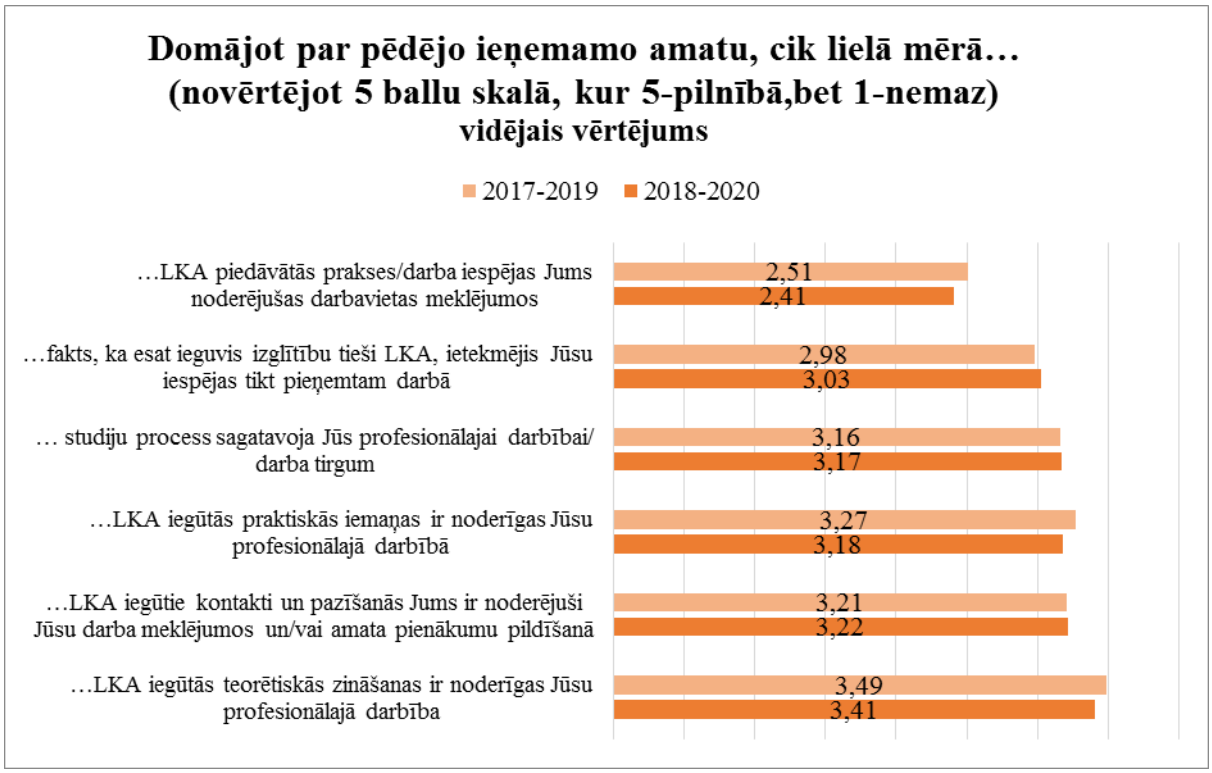

Atskaiti sagatavoja lekt., zin.asist. Agnese Pašāne